

පරන්තප ජාතකය

තවද ලොවුතුරා සර්වඥයන් වහන්සේ රජගහ නුවර නිසා වේච්චනාරාමයෙහි වාසය කරණසේක් දෙවදත් මහත්වරුන් වහන්සේගේ වධයට උත්සාහ කිරීමක් අරභයා මේ ජාතකය වදාළ සේක,

එකල්හි දම්සහා මණ්ඩපයෙහි මේ කථාව ඉපදවූහ, ඇවැත්නි දේවදත්ත ස්ථවිරයෝ සර්වඥයන් වහන්සේ මැරීම පිණිස උත්සහා කෙරෙති, දුනුවායනුත් මෙහෙයුහ. මුදුනට ගල් පෙරළෑහ, නාලාගිරි නම් හස්තියාද සිඟායන ඉදිරියෙහි මෙහෙයුහ, සර්වඥයන් වහන්සේට විනාශය පිණිසම උපාය උත්සාහ කෙරෙතියි කථා කොට හික්ෂුන් වහන්සේ වැඩ උන්සේක, සර්වඥයන් වහන්සේ ධම්සහා මණ්ඩපයට වැඩ මහණෙනි මා එන්නට පූර්ව භාගයෙහි කවර කථාවකින් යුක්තව උනුදැයි විචාරා වදාළකල්හි මහණෙනි මේ දේවදත්ත ස්ථවිරයෝ දන් මතු නොවෙයි පූර්වයෙහිත් උත්සාය කළේය. ඒ උත්සාහයෙන් මාගේ චිත්තොක්තූස පමණකුත් නසන්ට නොහැකි විය, තෙමේම දුක් අනුභව කෙලේ වේදැයි වාදරා ඉකුත්වත් ගෙණහැර දැක්වූයේය.

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බුන්මදත්ත නම් රජ්ජුරුකෙණෙකුත් රාජ්ජිය කරණ සමයෙහි මහා බෝධිසත්වයෝ ඒ රජ්ජුරුවන්ගේ අගමෙහෙයුන් බිසවුන් කුස පිළිසිඳ මව් කුසින් බිහිව වැඩි විය පැමිණියාවූ තක්සලා නුවරට ගොසින් උගතමනා සියලු ශිල්පයන් උගත්තාහතයි, සියලු සතුන්ගේ ශබ්දය තෝරාගන්නට නිසි මාත්‍රයෙකුත් උගත්තාහ. ඒ බෝධිසත්වයෝ ආචාරීන්ට තමන් නික්ම යන නියාව කියා නැවත බරණැස් නුවරට ගියාහ පියරජ්ජුරුවෝ ඒ බෝධිසත්වයන් යුවරජ තනතුරෙහි තිබූහ. ඔවුන් එලෙස තිබුවත් මරවනු කැමැත්තේ, ඇස දකින්නට නොකැමැත්තාහ, ඉක්බිත්තෙන් එක් කැණහිල් බැල්ලක් තමාගේ පැටියන් දෙන්තෙක් ඇරගෙණ රාත්‍රියෙහි මනුෂ්‍යයන් නිදාපු කල්හි දිය යන හොරොච්චෙන් ඇතුළුවුවරට වන, බෝධිසත්වයන් වැදහෝනා ගබඩාවට නුදුරු ස්ථානයෙකහි එක් ශාලාවෙක් ඇත. ඒ ශාලාවෙහි එක් මගි මිනිසෙක් තමා පයළු වහන්සඟල ගලවා පාමුල තබාගෙණ එක් පෝරුවක් මත්තෙහි වැදහොත්තේය. ඒතාක්කල් නොනිදුසේය, කැණහිල් පැටියෝ දෙන්ත කියන්නාහු අම්ම බඩසාය, අප කනදෙයක් දෙවයි කියන්නා කැණහිල්දෙන් කියන්නී තෙලේ ගෙයි වැදහෝනා පුරුෂයා ලඟ වහන්දෙකක් තිබෙයි උන් නිදාපියන්නා වහන් දෙක දිලිම් කීව. එකියන කථාව බෝධිසත්වයෝ අසා තෙලගෙයා කවුරුදැයි විචාරා ස්වාමිනි මමයි කියන්නා බිමතිබූ වහන්දෙකක් ඇත්නම් උඩ තබාලවයි කියන්නා වහන්දෙක උඩ තිබූහ. කැණහිල් මුත්ට මා කෙලේ කවර සතුරුකමක්දැයි කියා එතනින් පලාගියාහ. එතන සමීපයෙහි පොකුණක් ලඟට කැණහිල්දෙන හා දරුවෝ දෙන්ත පැමිණ කැණහිල් පැටියෝ කියන්නාහු අම්ම අප බඩසායයි කීවුය. කැණහිල් දෙන් කියන්නී තෙල පොකුණෙහි මිනිසෙක් මියගියේය. දන් මදකින් ඉලිප්ප ගියකල මිනිය කම්හ, අත මුන්දක් හා කනලන මෙවර දෙකක් හා කඩපොල්ල ඇරගනිති මිනිය අපටයයි කීහ. බෝධිසත්වයෝ ඒ අසා මිනිසුන් ගෙන්වා තෙල පොකුණේ මිනිසෙක් මියගිය අතලන මුන්දක් හා කනලන මෙවරදෙක හා කඩපොල්ල ඇරගෙණ මිනිය නොයිල්පෙන නියායෙන් පොකුණේ දියයට තබවයි කීවාහ. ඒ කැණහිල් දෙන් බෝධිසත්වයන් කෙරේ වයිරබැද පළමුත් මාගේ දරුවන් කන්නට තිබූ වහනුත් උඩ බැඳ එල්වා අලාහ කළව, දුනුත් කන්ට උන් මිනියෙනුත් නොකාලව, අදට සත්වෙහි දවස් තොපගේ රජ්ජුරුවන්ට සටනට පසල් රටින් රජ්ජුරු කෙණෙක් එන්නාහ. සටනට තොප යවන්නාහ, තෙපි ඒ සටනේ වටෙන්නාහ, එවිට තොපගේ ඇගමස්කම් කියා කැණහිල්දෙන් පලාගියාය. බෝධිසත්වයෝත් මේ සිත තබා ගෙණ උන්නාහ. එද සත්වෙහි දවසට පසමිතුරු රජ්ජුරුවන් හා සේනාව සටනට අවුත් වාසල් දොකඩ කඳවුරු බැඳගත්හ. රජ්ජුරුවෝත් බෝධි සත්වයන්ට සේනාව ඇරගෙණ සටනට යවයි කීහ. බෝධිසත්වයෝ කියන්නාහු පියානන් වහන්ස අද මම නොසිහෙයි මම සටනට යවයි කීහ. බෝධිසත්වයෝ කියන්නාහු පියානන් වහන්ස අද මම නොයිගෙයි මම සටනට නොයෙමි කීහ. සටනෙහි මියතත් රැකකෙතත් තොපිම යන්නාහයි කීහ. යහපත පියානන් වහන්ස යෙමි කියා සේනාව ඇරගෙණ අනික් වාසලකින් පිටත්ව කඳවුරු බැඳගෙණ වැද උන්සේක. රජ්ජුරුවෝ මාගේ පුතණුවෝත් නුවරින් පිටත්ව මට විපක්ෂව උන්නාහ, සතුරෝත් ඇවිදින් ඉදිති, ඉතිකින් මාත් මාගේ ජීවිතය රැක ගනුත් යහපතැයි අගුමෙහෙසිකා බිසවනුත් පුරෝහිත බමුණන් පරන්තපනම් කොල්ලකුත් ඇරගෙණ නුවරින් පිටත්ව වනාන්තරයට වැද පන්සලෙක වාසය කළාහ. බෝධිසත්වයන් වහන්සේත් පිය රජ්ජුරුවන් නුවරින් පලාගිය නියාව අසා නුවරට අවුත් සතුරන් සාධා නුවරට වැද රාජ්‍යය කරමින් උපන්නාහ. එසමයෙහි බරණැස් නුවර රජ්ජුරුවෝත් පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාත් දෙන්ත පරන්තප නම් කොල්ලාත් බිසවුනුත් පන්සල රඳවා එලාඵල කඩාගියාහ. මෙසේ නිරන්තරව උන් දැකීමෙන් බිසව් පරන්තප නම් කොල්ලා කෙරේ අහිලාෂා උපදවා ඔහු සමග ලෝකාස්වාද රතියෙහි යෙදුනාහ, මෙසේ නිරන්තරයෙන් වාසය කරන්නාහු එක් දවසක් පරන්තප නම් කොල්ලාට බිසව් කියන්නාහු තොප හා අප හා කරණ කටයුත්ත රජ්ජුරුවන් වහන්සේ දන්නාසේක් නම් කටයුතු නොවෙයි. රජ්ජුරුවෝ තොප අතට කඩුවත් අදන කඩත් දී නාන්ට යන්නාහ. එවිට රජ්ජුරුවෝ දියට බටවිට ඉස අල්වා කඩුවෙන් දෙකඩ කොට කපාපියවයි කීහ. ඒ පරන්තප නම් කොළන් යහපතැයිකියා

උන්නේය. ඒ බිසවුන් බරණැස් රජ්ජුරුවන් අයිතිවූ දරුගර්භයක් ඇත්තේය. එක් දවසක් රජ්ජුරුවෝ පන්සල රඳා පුරෝහිත බමුණා ඵලාඵල කඩා යවා තුමු නාන්ටයයි පරන්තප නම් කොල්ලා අතට අදනාවක් කඩුවක් දී ගඟට ගොස් අදනාකඩ ඇදගෙන සන්නායට ගඟට බැස නානකල්හි පරන්තපයාත් කඩුව අතින් ගෙන දිවගොස් රජ්ජුරුවන්ගේ ඉසකේ අල්වාගත, මරණහයින් තැනී ගෙන මහත් කොට අඩ ගැසුහ. පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාත් ඵලාඵල කඩාගියේ එතනට නුදුරුවූ තැන උස් ගසක් උඩ පලාඵලකඩා උන්නේ රජ්ජුරුවන් ගැසූ අඩ අසා හයින් බිම වැටී කැලැයෙක ඉවත සැඟවී උන්නේය. පරන්තපයාත් රජ්ජුරුවන් ඉස කපා පොළකොට ගසා වලෙකලා වස ගස අත්ත සැලීගියා දක මේ ගස අත්ත සැලෙන්ට කාරණා කිම්දැයි ගසමුලට ගොස් ගසවටා බලා කාත් නොදක බිසවුන් ඉදිනා පන්සලට ගොස් රජ්ජුරුවන් මැරූ නියාව බිසවුන්ට දන්වා දෙන්නම් සැකයක් නැතිව එකතැන්හිම වාසය කරන්නාහ ඒ බ්‍රාහ්මණයාත් ඇස්දෙක නැසීගියාක්මෙන් ඇසපියාගෙන ඒ ඒ තැන වැටී වැටී සැරයටියක් අතට ගෙන බිසවුන් ඉන්නාවූ පන්සලට ගියේය. පරන්තප නම් දාසියාත් ඇයි බ්‍රාහ්මණය මේ තට කුමක් වූනියාදැයි විචාලාහ, බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ රජ්ජුරුවන් නොඅඳුනන කෙනෙකුත් මෙන් දේවයන් වහන්ස ඵලාඵල කඩාගිය ගමනේ ඇස්දෙක අන්ධවියයි කීහ. එසේ වීනම් නයෙකු අල විෂධුමයකින් ඇස්දෙක අන්ධවූ නියායයි කියා හය නොගනුවයි මම තොපි රකිම් බිසවුනුත් පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාත් දෙන්නා පන්සල ඉඳවා පරන්තපයා වනයට ගොස් ඵලාඵලකඩා ගෙනෙන්නේය. මේ නියායෙන් දවස් අරිනාකල්හි එක් දවසක් එම්බා දෙවිනි රජ්ජුරුවන් මරන්ටයයි ඉසකේ අල්වා කඩුව කොපුවෙන් අයන විට එක් ගසෙක ඉඳ මිනිසෙකු හෝ ශාඛා මාගයෙකු හෝ නොදැනෙහි බිම වැටිහින, මේ අත්ත සැලීමෙන් යම් දවසෙක මට අනර්ථ වන්නේයයි බිසවුන්ට ගාථාවකින් කියා බ්‍රාහ්මණයා නිදන එකකු මෙන් වැදහෙව, එක් දවසක් පරන්තපයා ඵලාඵලයටයාදී තමාගේ බිරින්ද කෙරේ ශෝකයෙන් අඩන එකකු මෙන් කියන්නේ මාගේ විශිෂ්ටවූ රූ ඇති ප්‍රියවූ දර්ශනයක් ඇති මාගේ හෘදයක් වැනි මාගේ හාර්යාවන් නොදක තැවෙන්නාවූ මාගේ හෘදය අත්ත සැලීගිය සංකාවෙන් තැවෙන්නාවූ පරන්තපයාගේ හෘදය මෙනැයි අඟවාකීහ. බිසව ඒ අසා කුමක්ද තොපි කියන්නේ යයි විචාලාහ. පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාත් තමාගේ බිරින්ද කෙරේ අඩම් කියා පිරිමසා තිබිය බිසව බඩ දරුගර්භයක් මුකුරා දස එකඩමස කුමාරයකු වැදූහ. ඒ කුමාරයාත් වැඩිවිය පැමිණ සොලොස් ඇවිරිදි වූ කල්හි එක් දවසක් කුමාරයන්ට කියන්නේ කුමාරයෙහි ඔයට නාන්ට යම්හ මාගේ සැරයටිය කෝණ අල්වාගනුවයි කුමාරයන් අතට සැරයටිය අගදී ඔයට ගොස් දස්ගසා කුමාරයන් බැඳුණේය. එවිට රාජ කුමාර තෙම බමුණා අන්ධ නොවන්නේදැයි විචාලේය. රාජ කුමාරයාත් වහන්ස දැස් අන්ධයයි මේ උපායෙන් රැකුනෙම් කියා නුඹ වහන්සේගේ පියානන් වහන්සේ දන්නා සේක්දැයි විචාල කල්හි එසේය දැනිම් කියා කියේය. එවිට බමුණු කියනුයේ මේ පුරුෂතෙම නොපගේ පියා නොවන්නේය, නොපගේ පියානෝ බරණැස් රජ්ජුරුවෝය. දාසවූ පුරුෂයා නොපගේ මැනියන් කෙරෙහි වර දවා පැවත මේ ස්ථානයෙහි නොපගේ පිය රජ්ජුරුවන් මරා වැලඳුණේයයි ඇර ගෙනවුත් පෑයේය. එවිට කුමාරයාට බලවත්වූ ක්‍රෝධ ඉපිද දන් කුමක් කෙරෙමිදැයි බ්‍රාහ්මණයා අතින් විචාලේය. එවිට බ්‍රාහ්මණයා කියනුවේ ඒ දාසයා විසින් නොපගේ පිය රජ්ජුරුවන්ට මේ තොටේදීයමක් කරන ලද ද රිද්දෙන් කරවයි කියා රජ්ජුරුවන් මැරූ සියලු ප්‍රවෘත්තිය රාජ කුමාරයන්ට කියා එදවස් පටන් බංගලි ශිල්පයෙහි හික්ෂා කරවූයේය ඉක්බිත්තෙන් නොබෝ දවසකින් රාජ කුමාර තෙමේ කඩුවක් අදනා කඩත් ගෙන පියාණන් වහන්ස නහන පිණිස ගඟට යම්හයි කියේය. එවිට පරන්තපයා යහපතැයි කියා රාජ කුමාරයා එක්ව නහන තොටට ගොස් ඔහු ස්නානය පිණිස ගඟට බට කල්හි රාජ කුමාර තෙමේ දකුණතින් කඩුව හයා වමතින් ඔහුගේ කෙස් වැටිය හෙණ මාගේ පියාණන් වහන්සේ මේ ස්ථානයෙහිදී ගංඟාවා මැරෙයෙහිය. මමද තා එපරිද්දෙන්ම මරම් කියේය.එවිට මරණ හයින් හයපත් විලාපයකුත් කියා අඩන්නාවූ පරන්තපයාද මා රජ්ජුරුවන් මරන්නාවූ කාලයෙහිම මනුෂයෙකු විසින් හෝ මාගයෙකු විසින් හෝ ගසෙක ශාඛාවෙන් සොලවන ලද ඔහු විසින් ඉදිර මාගයෙකු විසින් හෝ එක් ගසෙක ශාඛාවෙන් සොලවන ලද ඔවු විසින් ඉදිරි භායෙක් උපදින්නේ යයි කල්පනා කරන ලද ඒ හය දන් මා කරා පැමිණියේයයි ආගමානුන සෝ හවේවා යි ගාථා දෙක කියා හැඬුණේය. ඉක්බිති කුමාර තෙම කියනුයේ කොල දුෂ්ට වූ දාසය ස්නානය පිණිස ගඟට යම්හයි විශ්වාසයෙන් මාගේ පියාණන් වහන්සේ කැඳවාගෙන ගොස් ස්නානය කරන්නාවූ උන් වහන්සේ මරා කඩ කඩ කොට කපා වලලන්නාවූ තෝ මේ ක්‍රියාව කවරෙක් දන්නේද ඉදිරි මට මෙබඳු හයෙක් වන්නේයයි යා වැස්දවා කෙළෙහිය, ඒ උන් වහන්සේට පැමිණියා වූ මරණ දන් තා කරා පැමිණියේයයි කියා ඔහු එතැනිම ජීවිතක්ෂයට පමුණුවා වලලා කොල අතු කඩා වසා කඩුව සෝධා ස්නානය කොට පන්සලට ගොස් ඔහු මැරූ බව පුරෝහිත බමුණාට කියා මැනියන්ට පරිභව බැණ වෙනෙහි වාසය කිරීමෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක්දැයි ඔවුන් තුන්දෙනාම බරණැස් නුවරට ගියාහුය, බෝධිසත්වයෝ තුමු රාජ්‍යයට පැමිණීම නුවන්ට යුවරජ තනතුරු දී දානාදී කුසල් කොට දිව්‍යලෝකයෙහි උපන්නේයයි තිලෝගුරු බුදුරජානන් වහන්සේ මේ පරන්තප ධර්මදේශනාව ගෙනහැර දක්වා වදාළ සේකි. එකල්හි පියරජ නම් දේවදත්ත ස්ථවිරය. ඕහට පුත්‍රව උපන්නාවූ රාජ කුමාරයෝ නම් තිලෝගුරු සමාක් සම්බුදු රජවූ මම්මයයි තමන් වහන්සේ දක්වා වදාළසේකි.